Detaljni izvedbeni plan

Akademska godina: 2026/2027	**Semestar:** Zimski
Godina studija: 1	**Studij:** Medicina (R) (Integrirani prijediplomski i diplomski)

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Prvi kontakt (Socijalna medicina, Psihološka medicina, Zdravstvena njega)	
Kratica kolegija: MEF3-2	
ECTS bodovi: 10	**Šifra kolegija:** 267613
Preduvjeti za upis kolegija: Nema	
Ukupno opterećenje kolegija	
Vrsta nastave	**Ukupno sati**
Predavanje	30
Seminar	30
Vježba u praktikumu	120
Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu	

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija	
Ime i prezime: Car Mate	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** izvanredni profesor
Kontakt e-mail: mate.car@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Suradnici na kolegiju	
Ime i prezime: Sedak Kristijan	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** viši asistent - predavač
Kontakt e-mail: ksedak@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Vidulić Matea	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:**

Kontakt e-mail: mvidulic@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Čargo Marin	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** asistent
Kontakt e-mail: mcargo@mef.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Mijoč Vesna	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** docent
Kontakt e-mail: vesna.mijoc@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Bubaš Marija	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** naslovni docent
Kontakt e-mail: mbubas@hzjz.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Kaić Bernard	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** naslovni docent
Kontakt e-mail: bernard.kaic@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Klinar Ivana	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** naslovni docent
Kontakt e-mail: ivana.klinar@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Mayer Dijana	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** docent
Kontakt e-mail: dijana.mayer@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Petričević Nina	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** naslovni docent
Kontakt e-mail: nina.petricevic@unicath.hr	**Telefon:**

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Puljić Antonia	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** naslovni docent
Kontakt e-mail: antonia.puljic@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Zovko Mira	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:** naslovni docent
Kontakt e-mail: mira.zovko@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	
Ime i prezime: Ladić Agata	
Akademski stupanj/naziv:	**Izbor:**
Kontakt e-mail: agata.ladic@unicath.hr	**Telefon:**
Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu	

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	**Socijalna medicina**: Uloga i zadaće socijalne medicine kao dijela jedinstvene medicine; Zdravlje i mjerila zdravlja; Bolest i prirodni tijek bolesti; Čimbenici koji utječu na zdravlje pojedinca i zajednice; Zdravlje, stanovništvo i gospodarski razvitak; Populacijska politika; Utjecaj primarnih društvenih zajednica na zdravlje pojedinca; Zdravlje i bolest u životnom ciklusu (djetinjstvo, mladost, odrasla dob, starost); Zdravstveno ponašanje i principi zdravstvenog odgoja i promicanja zdravlja; Socijalno-medicinski problem i osnove njegovog rješavanja; Osnove prepoznavanja socijalnih i zdravstvenih potreba ranjivih skupina. **Transport bolesnika**: Oprema za pripomoć u kretanju (štapovi, štake, hodalice, hodalice sa sjedalicom); Oprema za transport bolesnika (pokretne postelje, nosila, stolice, improvizirana transportna sredstva); Priprema za transport; Prenošenje bolesnika s postelje na transportna sredstva; Položaj bolesnika tijekom transporta; Osiguranje bolesnika tijekom transporta; Specijalni transportni položaji u ovisnosti od naravi ozljede ili oboljenja. **Higijenske i preventivne mjere**: Održavanju osobne higijene i poduzimanju mjera samozaštite od infekcija; Zaštitna sredstva; Higijenske mjere i postupci usmjereni ostvarivanju načela asepse i antisepse; Održavanje higijene bolesnika; Kupanje bolesnika u kupaonici i na krevetu; Higijena usta; Higijena i pranje kose; Postupci s kosom zaraženom parazitima; Čišćenje i zaštita očiju; Čišćenje i ispiranje ušiju; Higijena ekskretornih otvora (vanjsko ušće uretre i perianalna regija); Preventivne mjere za normalnu i osjetljivu kožu; Načela izolacije oboljelih; Ponašanje u prostorima posebne namjene (operacijske dvorane, prosekture, jedinice za intenzivno liječenje); Postupanje sa zaraznim materijalima. **Načela skrbi za bolesnike**: Oprema za nadzor vitalnih i drugih važnih funkcija bolesnika; Prehrana i hidratacija bolesnika; Načini prehrane bolesnika; Prevencija dekubitusa, tromboflebitisa i plućne embolije; Previjanje rana; Medicinska dokumentacija; Sastavni dijelovi bolesničkog kartona i povijesti bolesti, klasični i elektronički zapisi; Pohranjivanje testova i nalaza; Bilježenje tijeka bolesti. **Psihološka medicina, osnovne vještine komunikacije s pojedincem/bolesnikom** : Definirati pojam psihološke medicine; Prepoznati važnost biopsihosocijalnog pristupa bolesti; Dinamika interakcije; Komunikacijske teorije i strategije; Igranje uloga; Informirani pristanak; Sudjelovanje bolesnika u odlučivanju o njegovom liječenju; biopsihosocijalni pristup bolesti; Osnovne teorije psihosomatske medicine; reakcija bolesnika na bolest; Odnos liječnik –bolesnik i bolesnik-liječnik; Psihodinamsko razumijevanje grupe-medicinskog tima **Ciljevi održivog razvoja i procjena utjecaja okoliša na zdravlje:** Upoznati polaznike s UN Programom održivog razvoja do 2030. (Agenda 2030), 17 ciljeva održivog razvoja (Sustainable Development Goals – SDGs) i pripadajućim ciljnim vrijednostima te pokazateljima usmjerenima na praćenje zdravlja i dobrobit ljudi: Cilj 1. Svijet bez siromaštva, Cilj 2. Svijet bez gladi, Cilj 3. Zdravlje i kvaliteta života, Cilj 6. Čista voda i dobri sanitarni uvjeti, Cilj 11. Održivi gradovi i naselja; Izvješće EU-27 i Dobrovoljni nacionalni pregled RH o provedbi Agende 2030; izvori podataka, pokazatelji, metode i standardi za praćenje razine onečišćenja okoliša i utjecaja na zdravlje ljudi (zrak, voda, tlo, buka, utjecaju klimatskih promjena, biomonitoring).

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	**Očekivani ishodi učenja na razini kolegija** Nakon položenog predmeta student će moći: • Analizirati socijalne, psihološke, radne, okolišne i zdravstveno-sustavske odrednice zdravlja i bolesti pojedinca, obitelji, ranjivih skupina i zajednice. • Procijeniti osnovne zdravstvene i socijalno-medicinske potrebe pojedinca, obitelji i zajednice, uključujući potrebe ranjivih skupina, majke i djeteta, adolescenata, osoba s invaliditetom, palijativnih bolesnika i osoba izloženih profesionalnim ili okolišnim rizicima. • Primijeniti temeljne higijenske, preventivne i sigurnosne postupke u zdravstvenom okruženju, uključujući higijenu ruku, osobnu zaštitu, mjere asepse i antisepse, postupanje s medicinskim otpadom te osnovna načela zaštite na radu. • Provesti temeljne praktične postupke skrbi za bolesnika, uključujući održavanje higijene bolesnika, nadzor vitalnih funkcija, pravilno pozicioniranje i transport bolesnika, prevenciju komplikacija dugotrajnog ležanja te osnovne postupke zbrinjavanja rana. • Interpretirati osnovnu medicinsku dokumentaciju povezanu s praćenjem stanja bolesnika, provedbom skrbi, bilježenjem nalaza i komunikacijom unutar zdravstvenog tima. • Primijeniti osnovne komunikacijske vještine u odnosu s bolesnikom, članovima obitelji i zdravstvenim timom, uključujući medicinski intervju, aktivno slušanje, informirani pristanak, sudjelovanje bolesnika u odlučivanju, komunikaciju u posebnim okolnostima i priopćavanje loših vijesti. • Analizirati psihološke reakcije bolesnika, liječnika i zdravstvenog tima u procesu bolesti i liječenja, uključujući biopsihosocijalni pristup, psihosomatske mehanizme, odnos liječnik–bolesnik, timsku dinamiku te transferne i kontratransferne reakcije. • Vrednovati osnovne javnozdravstvene pokazatelje, izvore podataka i standarde povezane s promicanjem zdravlja, prevencijom bolesti, održivim razvojem, okolišnim rizicima i organizacijom zdravstvenog sustava.
Literatura	

Obavezna	Jakšić Ž, Kovačić L i sur. Socijalna medicina. Zagreb: Medicinska naklada, 2000. Šogorić S. Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvena ekonomika. Zagreb: Medicinska naklada, 2016. Mašić I, Toromanović S, Smajkić A. Socijalna medicina s osnovama zdravstvene njege u zajednici i polivalentnoj patronaži. Sarajevo: Avicena, 2009. Iskra Alexandra Nola ur. Upravljanje zdravstvenim i javnozdravstvenim rizicima u kriznim situacijama. Priručnik za sveučilišni poslijediplomski doktoriski studij Biomedicina i zdravstvo Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Manualia universitatis studiorum zagrabiensis. Zagreb 2021. (odabrana poglavlja) Mustajbegović J., Milošević M., Brborović H. Medicina rada i sporta. Medicinska naklada. Zagreb, 2018. (odabrana poglavlja) Macan J., Zavalić M. i sur. Ocjena radne sposobnosti u medicini rada. Medicinska naklada. Zagreb, 2019. Lučanin D, Despot Lučanin J, urednici. Komunikacijske vještine u zdravstvu. Zdravstveno veleučilište i Naklada Slap, Jastrebarsko, 2010. Puntarić D., Stašević I, Ropac D i sur. Javno zdravstvo. Medicinska naklada, 2017. (odabrana poglavlja) Havelka Meštrović A, Havelka M. Zdravstvena psihologija, psihosocijalne osnove zdravlja, 3. dopunjeno izdanje, Naklada Slap 2020. (odabrana poglavlja) Mijoč V. i Čargo M. Temeljne vještine i postupci u zdravstvenoj njezi. Naklada Slap , Jastrebarsko, 2022.(odabrana poglavlja) Karlović D. Psihijatrija. Naklada slap, Jastrebarsko 2019. (poglavlje 7) Rezolucija Opće skupštine od 25. rujna 2015. (70/1) „Promijenimo naš svijet: Agenda 2030. za održivi razvoj“ Resolucija Opće skupštine od 6. lipnja 2017 (71/313), Rad statističkog povjerenstva UN vezano uz Agendu 2030 The Sustainable Development Goals Report 2024 (UN) World health statistics 2024 - Monitoring health for the SDGs (WHO) Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija - Budući koraci za održivu europsku budućnost i Europske mjere za održivost (COM(2016)739 final) Dobrovoljni nacionalni pregled o provedbi ciljeva Programa Ujedinjenih naroda za održiv razvoj do 2030. Republike Hrvatske (2023)

Dopunska	Cerjan-Letica G, Letica S, Babić-Bosanac S, Mastilica M, Orešković S. Medicinska sociologija. Zagreb: Medicinska naklada, 2003 Štifanić M. Komunikacija liječnik pacijent: uvod u medicinu usmjerenu osobi. Hrvatski pokret za prava pacijenata (HPPP), Rijeka 2012. Sommer J, Lanier C, Perron NJ, Nendaz M, Clavet D, Audétat MC. A teaching skills assessment tool inspired by the Calgary-Cambridge model and the patient-centered approach. Patient Educ Couns. 2016 Apr;99(4):600-609. Baumal R, Benbassat J. Current trends in the educational approach for teaching interviewing skills to medical students. Isr Med Assoc J. 2008 Jul;10(7):552-5. Kurtz S, Silverman J, Benson J, Draper J. Marrying content and process in clinical method teaching: enhancing the Calgary-Cambridge guides. Acad Med. 2003 Aug;78(8):802-9. Grubišić–Ilić M. Komunikacija u medicini. 2012.Dostupno na: www.plivamed.net Mijoč V. i Čargo M. Priručnik za razvoj stručne prakse na studiju sestrinstva. Naklada Slap, 2021. Gregurek R. Psihološka medicina. Medicinska naklada, Zagreb, 2011. Odabrani recentni stručni i znanstveni radovi

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se DA	**Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE	**Ulazi u prosjek** DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student kojem je nositelj kolegija ovjerio izvršenje svih propisanih nastavnih obveza iz kolegija sukladno Pravilniku o studijima i studiranju.
Način ocjenjivanja	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (40% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (30% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave.
Način polaganja ispita	Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

Vrsta aktivnosti	**ECTS bodovi**	**Udio ocjene (%)**
Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave	2	20
Ukupno tijekom nastave	**2**	**20**
Praktični dio završnog ispita	3	30
Pismeni dio završnog ispita	5	50
UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit)	**10**	**100 %**

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja	
#	**Tema**
1	KOMUNIKACIJA I KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE
2	SPECIFIČNOSTI KOMUNIKACIJE U ZDRAVSTVU
3	KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE U POSEBNIM UVJETIMA
4	Specifičnosti zdravstvene skrbi za osobe s invaliditetom
5	Uloga i značaj liječnika u palijativnoj skrbi
6	PSIHOLOŠKI RAZVOJ-PSIHODINAMIKA
7	BOLEST-TJELESNO I PSIHIČKO U RAZVOJU BOLESTI, PSIHOSOMATSKI
8	ZDRAVSTVENA ZAŠTITA MAJKE I DJECE
9	Načela zdravstvene zaštite adolescenata
10	PREVENCIJA BOLESTI I PROMICANJE ZDRAVLJA
11	ZDRAVSTVENI ODGOJ I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA U ZDRAVSTVU
12	Holistički pristup zdravlju i radu
13	Uvod u medicinu rada
14	Uvod u medicinu profesionalne orijentacije i rehabilitacije
15	SOCIJALNA MEDICINA, RAZVOJ KROZ POVIJEST I NJEZINA ULOGA
16	SMISAO I POTREBA (JAVNOG) ZDRAVSTVENOG SUSTAVA
17	Kvaliteta zdravstvene usluge
18	ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENOG SUSTAVA
19	BOLNIČKI SUSTAV I CJELOVITA ZDRAVSTVENA SKRB
20	Intervencije, (strukturne) reforme i optimizacija zdravstvenog sustava
21	Ciljevi održivog razvoja/Sustainable development goals (SDG)
Seminari	
#	**Tema**
1	Vrste komunikacije, načela i čimbenici povezani sa uspješnom komunikacijom
2	Sudjelovanje bolesnika u odlučivanju o liječenju i informirani pristanak
3	Empatija i značaj empatije u komunikaciji s bolesnikom i njegovom obitelji
4	KOMUNIKACIJA PUTEM INTERNETA
5	PRIOPĆAVANJE LOŠIH VIJESTI
6	Načini ostvarivanja primjerenog kontakta s osobama s invaliditetom
7	Izazovi komunikacije s palijativnim bolesnikom i obitelji
8	Mentalni mehanizmi-mehanizmi obrane
9	Reakcije bolesnika na bolest
10	Preventivne mjere u programu zaštite djece
11	DRUŠTVENE, EKONOMSKE I POLITIČKE SNAGE KOJE UTJEČU NA ZDRAVLJE I BOLEST
12	ULOGA OBITELJI I ZAJEDNICE U ZDRAVLJU I BOLESTI
13	Zajednica i zdravlje

14	Socijalna medicina u kriznim situacijama (Epidemije i pandemije , Klimatske promjene, Zagađenje okoliša, Ekonomske krize, Prirodne katastrofe
15	LIJEKOVI, OSIGURANJE LIJEKOVA, ČUVANJE I NADZOR
16	Zdravlje i bolest
17	Liječnik, zdravstveni sustav i pacijent
18	Globalno breme bolesti (global burden of disease)
19	Put pacijenta kroz zdravstveni sustav (Patient pathway, Patient experience)
20	Ciljevi održivog razvoja i procjena izloženosti stanovništva kontaminantima iz okoliša te klimatskim promjenam
Vježbe	
#	**Tema**
1	Verbalna, neverbalna komunikacija
2	Aktivno slušanje i asertivna komunikacija
3	Igranje uloga
4	Medicinski intervju – Model: Calgary – Cambridge
5	Interakcija u timu i s bolesnikom, psihodinamika grupe
6	Igranje uloga
7	Komunikacija s pacijentom u posebnim uvjetima Dr google
8	Komunikacija s posebnim grupama pacijenata i u posebnim okruženjima
9	Rješavanje sukoba
10	Dr. Google i ostali izvori
11	Prepoznavanje sigurnih izvora
12	Komunikacija s pacijentom putem novih tehnologija
13	Komunikacija u kriznim situacijama
14	SPIKES protokol
15	ABCDE tehnika za priopćavanje loših vijesti
16	GRIEVING i ostali protokoli
17	Igranje uloga
18	Komunikacijske vještine u ophođenju s osobama s invaliditetom
19	Komunikacijske vještine u palijativnoj skrbi
20	HIGIJENA RUKU
21	Opće higijenske i preventivne mjere
22	Ponavljanje vještina
23	POSTUPCI USMJERENI OSTVARIVANJU NAČELA ASEPSE I ANTIEPSE
24	Prostori posebne namjene
25	Ponavljanje vještina
26	MEDICINSKA DOKUMENTACIJA
27	Komunikacija s bolesnikom (u različitom okruženju i uvjetima)
28	Ponavljanje vještina

29	KOMPLIKACIJE DUGOTRAJNOG LEŽANJA
30	Zbrinjavanje rana
31	Ponavljanje vještina
32	POLOŽAJI I TRANSPORT BOLESNIKA
33	Vitalne funkcije
34	Praktični kolokvij (OSKI)
35	psihički konflikt (tjeskoba, agresija, narcizam, psihotrauma)
36	Odnos liječnik bolesnik i bolesnik liječnik, transfer i kontratransfe
37	Reakcija bolesnika na bolest
38	Reakcije bolesnika na bolest u različitim životnim razdobljima od djeteta do starosti
39	Načela zdravstvene zaštite adolescenata: - Komunikacija s adolescentima i roditeljima
40	Načela zdravstvene zaštite adolescenata: - Komunikacija s adolescentima i roditeljima - Suglasnost i povjerljivost - Psihosocijalna evaluacija i savjetovanje
41	Sociodemografske determinante zdravlja i bolesti
42	Vulnerabilne (ranjive) skupine – zdravstvene potrebe i pravo na zdravlje
43	Obitelj - osnovna jedinica društva
44	Obiteljsko nasilje
45	Važnost interdisciplinarnog pristupa i intersektorske suradnje
46	Preventivni programi
47	Programi za promicanje zdravlja
48	E-medicina, E Zdravlje i m Zdravlje
49	Uloga medija u zdravstvenom odgoju
50	Uloga interneta i mobilnih telefona u zdravstvenim i preventivnim intervencijama
51	Cjepiva i ispravno rukovanje cjepivima
52	Pravilno rukovanje i odlaganje medicinskim otpadom
53	Osnove zaštite zdravlja na radu
54	Prepoznavanje profesionalnih bolesti, ozljeda na radu i bolesti vezane uz rad-osnovni pojmovi i razlike
55	Pokazatelji zdravlja i bolesti u zajednici
56	Uloge, očekivanja i odnosi u zdravstvenom sustavu
57	Resursi i potrebe zdravstvenog sustava
58	Zdravstvo usmjereno na pacijenta
59	Financijski poticaji i plaćanje u zdravstvu
60	Cijena života
61	Zdravstvena politika/liječnik, pacijent i održivost u zdravstvu
62	Socijalni sustav u službi zdravlja
63	Optimizacija zdravstvenog sustava
64	Pokazatelji, metode i standardi za praćenje utjecaj okoliša na zdravlje